
Vergaderjaar 2025–2026

21 501-02

Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

IH

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 mei 2026

Hierbij bied ik u de geannoteerde agenda aan voor de Raad Algemene Zaken van 26 mei 2026.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
T.B.W. Berendsen

GEANNOTEEERDE AGENDA RAAD ALGEMENE ZAKEN VAN 26 MEI 2026

Op dinsdag 26 mei a.s. vindt de Raad Algemene Zaken (RAZ) plaats in Brussel. Tijdens deze bijeenkomst zal de Raad spreken over het Meerjarig Financieel Kader (MFK), de agenda van de Europese Raad van 18 en 19 juni, en de betrekkingen tussen de Europese Unie (EU) en het Verenigd Koninkrijk (VK). Ook zullen de rechtsstaatsdialogen worden gevoerd met Frankrijk, Kroatië, Italië en Letland.

Meerjarig Financieel Kader

De Raad zal spreken over het volgend MFK vanaf 2028. Specifiek staat een discussie geagendeerd over de rol van het MFK in het versterken van de interne markt. In juni spreekt de Europese Raad (ER) naar verwachting over het eerste onderhandelingsdocument met getallen. De verwachting is daarom dat bij de RAZ van 26 mei lidstaten hun algemene MFK-inzet zullen herhalen en een voorschot nemen op de discussie in de ER. Voor het kabinet zijn de MFK-prioriteiten uit het coalitieakkoord leidend, inclusief modernisering van het MFK en de budgettaire inzet om de stijging van de afdrachten te beperken, onder meer door behoud van de bni-correctie op de Nederlandse afdrachten.

Vorbereiding Europese Raad

De Raad zal de agenda van de ER van 18 en 19 juni 2026 vaststellen. Op het moment van schrijven is de agenda van de ER nog niet bekend. Naar verwachting zal de ER stilstaan bij de voortdurende Russische agressie tegen Oekraïne, de situatie in het Midden-Oosten, concurrentievermogen, het MFK, EU-uitbreiding en het Europees semester. Na het vaststellen van de agenda zal uw Kamer zoals gebruikelijk de kabinetsinzet ontvangen.

EU-VK betrekkingen

De Raad zal naar verwachting van gedachten wisselen over de actuele stand van zaken van de EU-VK relatie, met aandacht voor de implementatie van bestaande akkoorden en de voortgang van lopende onderhandelingen. Op basis van Raadsmandaten onderhandelt de Commissie over een akkoord inzake sanitaire en fytosanitaire (SPS) maatregelen, het koppelen van emissiehandelssystemen (ETS), en jeugdmobiliteit. Deze drie onderhandelingen wensen de EU en het VK af te ronden bij de volgende top, die naar verwachting eind juni zal plaatsvinden. Daarnaast starten de onderhandelingen over integratie van het VK in de EU elektriciteitsmarkt en een bijdrage van het VK aan het beperken van sociale en economische ongelijkheden tussen regio's. De EU en het VK kwamen reeds overeen dat het VK in 2027 weer zal associëren met Erasmus+. ¹ Naar verwachting zal de Raad spreken over de uitgangspunten waarvoor de EU zich dient in te zetten binnen de EU-VK relatie.

Startpunt van het kabinet blijft de volledige implementatie van de handels- en samenwerkingsovereenkomst en het terugtrekkingsakkoord. Het kabinet steunt een verdere versterking van de EU-VK relatie, voor zover dit in het belang is van de Unie en aansluit bij bestaande uitgangspunten zoals de ondeelbaarheid van de vier vrijheden, het voorkomen van *cherry picking* en het waarborgen van de integriteit van de interne markt. Het kabinet wenst gebalanceerde SPS- en ETS-akkoorden, met inachtneming van het gelijk speelveld en de integriteit van de interne markt.

¹ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/whats-new/news/european-union-and-united-kingdom-take-decisive-step-towards-erasmus-association-in-2027>

Zoals bekend heeft Nederland kritisch gekeken naar het Commissie-voorstel inzake jeugdmobiliteit². Daarnaast streeft het kabinet naar een snelle uitkomst van onderhandelingen over integratie in de elektriciteitsmarkt, met inachtneming van de in het BNC-fiche genoemde waarborgen.³ Op het gebied van veiligheid en defensie, is en blijft het VK een cruciale partner, met wie samenwerking ook in Europees verband via kopgroepen plaatsvindt.

Rechtsstaatsdialogen Frankrijk, Kroatië, Italië, en Letland

De Raad zal opnieuw een landenspecifieke dialoog voeren in het kader van het rechtsstaatmechanisme waarmee de Raad in 2020 is begonnen. De landenhoofdstukken van Frankrijk, Kroatië, Italië en Letland uit het rechtsstaatrapport van de Commissie vormen de basis voor de dialoog tijdens deze Raad. De Commissie publiceerde het rechtsstaatrapport 2025 op 8 juli 2025 en uw Kamer ontving hiervan op 29 augustus 2025 de kabinetsreactie.⁴

Het kabinet hecht groot belang aan het jaarlijkse rechtsstaatrapport en de dialogen die daarover op nationaal en Europees niveau plaatsvinden. Door het preventief en structureel monitoren van de rechtsstaat in de Unie kunnen in een vroeg stadium eventuele rechtsstatelijke problemen in de Unie worden geïdentificeerd en besproken om gezamenlijk tot oplossingen te komen. In algemene zin kan het kabinet zich vinden in de constatering en aanbevelingen van de Commissie in de landenhoofdstukken van Frankrijk, Kroatië, Italië en Letland. Zoals gebruikelijk zal Nederland tijdens de rechtsstaatsdialoog in deze Raad in Benelux-verband optreden. De gezamenlijke interventie zal de positieve stappen benoemen maar ook zorgen uiten over de onderwerpen waarop blijkens het rechtsstaatrapport onvoldoende vooruitgang is geboekt. Hierop zullen de betreffende lidstaten worden bevraagd.

EU-toetredingsproces Albanië

Mogelijk zal het Cypriotisch voorzitterschap voorstellen om rond de RAZ een Intergouvernementele Conferentie (IGC) met Albanië te organiseren. De Commissie geeft aan dat Albanië na het openen in oktober 2024 van Cluster 1 (*Fundamentals*) is doorgegaan met het implementeren van justitiehervormingen, onder andere naar aanleiding van de doorlichting van de rechterlijke macht. Tevens heeft Albanië volgens de Commissie werk gemaakt van het opbouwen van een *track record* op het tegengaan van corruptie en georganiseerde misdaad, mede dankzij het belangrijke werk van de Speciaal Aanklager tegen georganiseerde misdaad en corruptie (SPAK).

De Commissie is van oordeel dat Albanië voldoende voortgang heeft geboekt op de *interim benchmarks* voor de rechtsstaatshoofdstukken 23 en 24 van Cluster 1 om tot vaststelling van *closing benchmarks* over te gaan. Albanië moet voldoen aan deze *closing benchmarks* voordat de twee rechtsstaatshoofdstukken aan het einde van het toetredingsproces gesloten kunnen worden. De *closing benchmarks* zien onder andere op

² Fiche 1: Aanbeveling Raadsbesluit onderhandelingen jeugdmobiliteit EU – Verenigd Koninkrijk | Publicatie | Rijksoverheid.nl

³ BNC Fiche – Aanbeveling voor het openen van onderhandelingen met het VK over deelname aan de interne elektriciteitsmarkt en een bijdrage van het VK aan cohesiefondsen | Publicatie | Rijksoverheid.nl

⁴ Kamerstuk 21 501-02, nr. 3223. Het Commissierechtsstaatrapport werd op 8 juli jl. gepubliceerd. Het horizontale deel van het rapport en de landenhoofdstukken zijn hier te vinden: https://commission.europa.eu/publications/2025-rule-law-report-communication-and-country-chapters_en

onafhankelijke rechtspraak, bestrijding van corruptie en georganiseerde misdaad, fundamentele vrijheden (zoals vrijheid van meningsuiting en mediavrijheid), de integriteit van de Albanese politie, voldoende administratieve capaciteit, de implementatie van hervormingen en het opbouwen van *track record* in algemene zin.

Tijdens de IGC zullen de *closing benchmarks* aan Albanië gecommuniceerd worden en zal Albanië worden opgeroepen om werk te maken van verdere hervormingen. Met het vaststellen van *closing benchmarks* zal Albanië in het toetredingsproces overgaan tot de fase waarin onderhandelingshoofdstukken onder voorbehoud kunnen worden gesloten. Met deze stap wordt echter niet vooruitgelopen op het sluiten van de rechtsstaat-hoofdstukken of van andere hoofdstukken. Het kabinet is voornemens om in te stemmen met het vaststellen van de *closing benchmarks*, mits de Nederlandse aandachtspunten⁵ in voldoende mate in strikte *closing benchmarks* verankerd zijn. Het kabinet verwacht dat Albanië verder gaat met het opbouwen van *track record* en implementatie, in het bijzonder op het gebied van onafhankelijke rechtspraak, bestrijding van corruptie en georganiseerde misdaad en fundamentele rechten. Het kabinet zal hier in het verdere verloop van het toetredingsproces nauw op blijven toezien. Het krachtenveld in de Raad lijkt zich te bewegen richting unanieme steun voor het houden van deze IGC.

⁵ In lijn met de kabinetsappreciatie uitbreidingspakket 2025, Kamerstuk 23 987, nr. 398.